

Số: /SNN&PTNT-PTNT

Thanh Hoá, ngày tháng năm 2022

V/v báo cáo kết quả thực hiện Chương trình xây dựng NTM năm 2022; mục tiêu, nhiệm vụ và giải pháp trọng tâm năm 2023.

Kính gửi: Văn phòng Điều phối Chương trình xây dựng nông thôn mới tỉnh Thanh Hóa.

Sở Nông nghiệp và PTNT nhận được Công văn số 922/VPĐP-KHTH ngày 21/11/2022 của Văn phòng điều phối Chương trình xây dựng NTM về việc báo cáo tình hình kết quả thực hiện Chương trình xây dựng NTM năm 2022; mục tiêu, nhiệm vụ và giải pháp trọng tâm năm 2023. Căn cứ nhiệm vụ được giao chỉ đạo, kiểm tra, hướng dẫn thực hiện tiêu chí nông thôn mới trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa, giai đoạn 2021-2025 tại Quyết định số 1810/QĐ-UBND ngày 26/5/2022 Ủy ban nhân dân tỉnh Thanh Hóa, Sở Nông nghiệp và PTNT báo cáo như sau:

I. Tình hình triển khai, kết quả thực hiện Chương trình xây dựng Mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới trong năm 2022

1. Tình hình triển khai

Căn cứ chương trình phát triển nông nghiệp và xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025 tại Quyết định số 622-QĐ/TU ngày 23/7/2021 của Tỉnh ủy Thanh Hóa và các quy định, hướng dẫn của Chính phủ, các Bộ, ngành Trung ương về thực hiện Chương trình MTQG xây dựng NTM giai đoạn 2021- 2025, Sở Nông nghiệp và PTNT đã tham mưu, ban hành nhiều văn bản chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện Chương trình MTQG xây dựng NTM năm 2022 và giai đoạn 2021-2025 làm cơ sở cho các địa phương, đơn vị triển khai thực hiện:

- Tham gia xây dựng các Bộ tiêu chí NTM (huyện, xã, thôn/bản NTM, NTM nâng cao, NTM kiểu mẫu) tỉnh Thanh Hóa, giai đoạn 2022-2025;

- Ban hành hướng dẫn thực hiện và hồ sơ đề nghị thẩm định, công nhận đạt chuẩn NTM, NTM nâng cao, NTM kiểu mẫu các chỉ tiêu, tiêu chí do Sở Nông nghiệp và PTNT phụ trách;

- Tham mưu UBND tỉnh công bố kết quả Bộ chỉ số theo dõi - đánh giá nước sạch nông thôn năm 2021 tỉnh Thanh Hóa tại Quyết định số 890/QĐ-UBND ngày 10/3/2022, làm cơ sở để thẩm định kết quả thực hiện tiêu chí xây dựng nông thôn mới đối với lĩnh vực nước sạch trên địa bàn tỉnh;

- Tham mưu Chủ tịch UBND tỉnh ban hành các Kế hoạch: số 279/KH-UBND ngày 15/12/2021 về phát triển chăn nuôi năm 2022; số 252/KH-UBND ngày 24/11/2021 về phòng, chống dịch bệnh gia súc, gia cầm, động vật thủy sản và tiêm phòng gia súc gia cầm trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa năm 2022;

- Tổ chức thực hiện có hiệu quả Đề án phát triển, củng cố và nâng cao hiệu quả hoạt động của hợp tác xã nông nghiệp trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa, giai đoạn 2021-2025; xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế tập thể năm 2023, ban hành các văn bản đôn đốc, chỉ đạo và đi kiểm tra thực tế tình hình hoạt động tại các HTX, rà soát những hạn chế, yếu kém và nguyên nhân trong quá trình chuyển đổi, tổ chức lại hoạt động của HTX, giải thể hoặc chuyển sang loại hình hoạt động khác, các văn bản chỉ đạo, triển khai các nội dung liên quan đến hỗ trợ phát triển HTX nông nghiệp; triển khai thực hiện các chính sách hỗ trợ phát triển hợp tác xã nông nghiệp trên địa bàn tỉnh;

- Ban hành Quyết định số 90/QĐ-SNN&PTNT ngày 18/3/2022 về việc phân công nhiệm vụ cho các đơn vị theo dõi, hướng dẫn và giúp đỡ xã xây dựng nông thôn mới năm 2022;

- Tham gia xây dựng Kế hoạch thực hiện Chương trình MTQG xây dựng NTM tỉnh Thanh Hóa giai đoạn 2021-2025; Quy định nguyên tắc, tiêu chí, định mức phân bổ vốn đầu tư phát triển Trung ương và quy định vốn đối ứng ngân sách địa phương hỗ trợ thực hiện Chương trình MTQG xây dựng NTM giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa; Phân bổ vốn đầu tư phát triển Trung ương hỗ trợ thực hiện Chương trình xây dựng NTM giai đoạn 2021-2025 và năm 2022;

Trên cơ sở đó, Sở Nông nghiệp và PTNT đã tổ chức triển khai thực hiện các cơ chế, chính sách phát triển nông nghiệp, nông thôn và lồng ghép với việc thực hiện các tiêu chí NTM do ngành phụ trách trên địa bàn tỉnh. Ngoài ra, Sở cũng thường xuyên kiểm tra, đôn đốc, hướng dẫn và giúp đỡ các địa phương tổ chức thực hiện các nội dung tiêu chí để đảm bảo đạt chuẩn nông thôn mới bền vững và theo đúng quy định.

2. Kết quả thực hiện các nội dung Chương trình do ngành phụ trách

2.1. Kết quả thực hiện các nội dung, tiêu chí

Tính đến tháng 11/2022, trên địa bàn tỉnh có thêm: thành phố Sầm Sơn hoàn thành nhiệm vụ xây dựng NTM, 05 xã được công nhận đạt chuẩn NTM; 08 xã đạt chuẩn NTM nâng cao; 04 xã đạt chuẩn NTM kiểu mẫu. Hiện nay, Sở đang tổ chức hướng dẫn thẩm định đánh giá kết quả đạt chuẩn NTM đối với 03 xã, NTM nâng cao đối với 03 xã.

- Số hợp tác xã nông nghiệp đang hoạt động: Đến nay, toàn tỉnh có 749 HTX nông nghiệp, trong đó có 29 HTX thành lập mới; trên 80 HTX nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao trong sản xuất; 35 HTX nông nghiệp tham gia sản xuất với 48 sản phẩm OCOP được công nhận, xếp hạng.

- Số hộ dân được sử dụng nước hợp vệ sinh là 97,04%, đạt 100,04% kế hoạch đề ra.

- Nước sạch là 60,2%, đạt 100,3% kế hoạch.

2.2. Tổng nguồn lực hỗ trợ thực hiện nội dung tiêu chí do ngành phụ trách trên địa bàn tỉnh năm 2022

a) Hỗ trợ phát triển HTX:

Thực hiện Đề án phát triển, củng cố nâng cao hiệu quả hoạt động của các HTX nông nghiệp trên địa bàn tỉnh trong năm 2021 và năm 2022, Sở Nông nghiệp và PTNT đã được UBND tỉnh phân bổ vốn để thực hiện các mô hình Hợp tác xã nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao, có sản phẩm gắn với chuỗi giá trị, phát triển bền vững, cụ thể:

- Năm 2021, đã được UBND tỉnh phê duyệt thực hiện 08 mô hình Hợp tác xã nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao, có sản phẩm gắn với chuỗi giá trị, phát triển bền vững trên địa bàn 08 huyện với tổng kinh phí thực hiện là 8.231 triệu đồng (Quyết định số 4759/QĐ-UBND ngày 26/11/2021): Bá Thước, Ngọc Lặc, Thạch Thành, Hà Trung, Thiệu Hóa, Như Xuân, Yên Định, Thường Xuân.

- Năm 2022, đã được UBND tỉnh đã phê duyệt 08 mô hình Hợp tác xã nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao, có sản phẩm gắn với chuỗi giá trị, phát triển bền vững trên địa bàn 08 huyện với tổng kinh phí thực hiện 7.824,934 triệu đồng (Quyết định số 3886/QĐ-UBND ngày 12/11/2022): Nông Cống; Triệu Sơn; Thọ Xuân; TX. Bim Sơn; Hậu Lộc; Cẩm Thủy; Quảng Xương, TP. Thanh Hóa

b) Chương trình nước sạch và VSMT nông thôn

Thực hiện chương trình nước sạch và VSMT nông thôn, trong năm 2022 đã được UBND tỉnh phân bổ kinh phí 1.368.000.000 đồng để thực hiện xét nghiệm, phân tích chất lượng nước và hướng dẫn xử lý, trữ nước hộ gia đình tại các xã trên địa bàn tỉnh.

3. Đánh giá chung kết quả thực hiện chỉ tiêu, tiêu chí trên địa bàn tỉnh do ngành phụ trách

3.1. Kết quả nổi bật

Chương trình Mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới đã trở thành một phong trào sôi nổi, rộng khắp trên cả nước và đã đạt được nhiều thành tựu đáng kể, tạo nên bước ngoặt lớn trong phát triển nông thôn trên cả nước. Đối với tỉnh Thanh Hóa, bộ mặt nông thôn đã khởi sắc rõ rệt, từng bước gắn phát triển toàn diện nông thôn với cơ cấu lại và đổi mới mô hình tăng trưởng ngành nông nghiệp, ảnh hưởng sâu rộng đến đời sống vật chất, tinh thần của người dân, tạo nền tảng ổn định chính trị, xã hội. Trong năm 2022, toàn tỉnh có thêm: thành phố Sầm Sơn hoàn thành nhiệm vụ xây dựng NTM (50% KH), 05 xã được công nhận đạt chuẩn NTM (27% KH); 08 xã đạt chuẩn NTM nâng cao (36% KH); 04 xã đạt chuẩn NTM kiểu mẫu (57% KH), 65 thôn/bản đạt chuẩn NTM kiểu mẫu; 78 sản phẩm được công nhận là sản phẩm OCOP cấp tỉnh (65% KH). Cơ sở hạ tầng nông thôn, tiếp tục được đầu tư cải tạo, nâng cấp, tạo bộ mặt khang trang hơn và từng bước đáp ứng nhu cầu phát triển sản xuất, dân sinh. Kinh tế nông thôn có bước tăng trưởng, sản xuất nông nghiệp hàng hóa liên kết theo chuỗi giá trị được hình thành và phát triển, nâng cao giá trị gia tăng, góp phần nâng cao

thu nhập cho người dân nông thôn. Các lĩnh vực về giáo dục có sự phát triển cả về quy mô và chất lượng, y tế cơ sở được nâng cao chất lượng, đời sống văn hóa ở nông thôn, vệ sinh môi trường ở nông thôn được cải thiện, hệ thống chính trị được củng cố và tăng cường, quốc phòng an ninh, trật tự an toàn xã hội được giữ vững. Đạt được những kết quả trên là do sự quan tâm chỉ đạo của cấp ủy Đảng, chính quyền, sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị, đặc biệt là sự đồng thuận và ủng hộ mạnh mẽ của các tầng lớp nhân dân trong huyện. Công tác tuyên truyền về thực hiện Chương trình đa dạng, hiệu quả đã làm thay đổi rõ nét nhận thức trong đội ngũ cán bộ, đảng viên, công chức các cấp và nhân dân về Chương trình xây dựng nông thôn mới; vai trò chủ thể của người dân trong xây dựng nông thôn mới ngày một cao, nhiều hộ gia đình đã tích cực đóng góp sức lao động, vật liệu, hiến đất làm công trình giao thông, thủy lợi... Ngay từ đầu năm, Sở Nông nghiệp và PTNT đã chỉ đạo các phòng, các đơn vị trực thuộc triển khai các văn bản của Trung ương, tỉnh về xây dựng NTM; công tác kiểm tra, giám sát được thường xuyên. Nguồn lực đầu tư hỗ trợ Chương trình đã đầu tư tập trung cho một số nội dung chính: Phát triển cơ sở hạ tầng, hỗ trợ phát triển sản xuất liên kết gắn với tiêu thụ sản phẩm, vệ sinh môi trường nông thôn...

3.2. Những hạn chế; khó khăn, vướng mắc và nguyên nhân

- Do bộ tiêu chí NTM, NTM nâng cao, NTM kiểu mẫu giai đoạn 2021-2025 được nâng cao hơn so với bộ tiêu chí giai đoạn 2016-2020, vì vậy nhiều nội dung các chỉ tiêu, tiêu chí khó thực hiện, đặc biệt đối với các xã, huyện miền núi.

- Một số địa phương chưa thực sự quan tâm đúng mức đến công tác xây dựng nông thôn mới nhất là việc thực hiện hiện các tiêu chí tổ chức sản xuất, thủy lợi, nước sạch và VSMT nông thôn dẫn tới công tác chỉ đạo chưa thực sự quyết liệt.

- Nguồn vốn cho hỗ trợ phát triển HTX, đầu tư phát triển hệ thống thủy lợi nhỏ, thủy lợi nội đồng thực hiện chỉ tiêu 3.1 tiêu chí thủy lợi được lồng ghép nguồn vốn vào các Chương trình như MTQG XDNTM, phòng chống thiên tai, chính sách phát triển, bảo vệ đất trồng lúa, hỗ trợ sử dụng sản phẩm, dịch vụ công ích thủy lợi... còn hạn chế do đó chưa nâng được bình diện chung của các tiêu chí.

- Đối với chỉ tiêu về chăn nuôi đảm bảo các quy định về vệ sinh thú y, chăn nuôi và bảo vệ môi trường trên địa bàn tỉnh là một trong những chỉ tiêu về môi trường và an toàn thực phẩm được các địa phương quan tâm. Tuy nhiên, chỉ tiêu này, 100% kinh phí thực hiện các tổ chức, cá nhân bỏ ra thực hiện nên còn nhiều hạn chế.

- Khu vực miền núi là vùng rất khó khăn về kinh tế, địa bàn rộng lớn, mật độ dân cư thấp dẫn đến rất khó để thu hút doanh nghiệp đầu tư vào lĩnh vực nước sạch, chủ yếu trông chờ vào nguồn vốn ngân sách tỉnh, Trung ương. Hiện nay, nhận thức và nhu cầu sử dụng nước sạch của người dân vùng miền núi đã nâng cao, tuy nhiên do nguồn lực đầu tư vào lĩnh vực này rất hạn chế nên chưa có nhiều công trình tập trung đảm bảo được xây dựng để người dân sử dụng.

II. Mục tiêu, nhiệm vụ và giải pháp trọng tâm năm 2023 đối với chỉ tiêu, tiêu chí trên địa bàn tỉnh do ngành phụ trách

1. Mục tiêu và nhiệm vụ năm 2023

- Đối với xã thực hiện nông thôn mới trên 75% cơ sở chăn nuôi bảo đảm các quy định về vệ sinh thú y, chăn nuôi và bảo vệ môi trường.

- Đối với xã thực hiện nông thôn mới trên 85% cơ sở chăn nuôi bảo đảm các quy định về vệ sinh thú y, chăn nuôi và bảo vệ môi trường;

- Về cấp nước: tham mưu UBND tỉnh triển khai các nhiệm vụ, chương trình nhằm tăng thêm 0,5% hộ dân nông thôn được sử dụng nước hợp vệ sinh, đạt 97,5%, trong đó, tỷ lệ hộ sử dụng nước sạch đạt 62%.

- Hoàn thành điều tra, cập nhật Bộ chỉ số theo dõi đánh giá nước sạch nông thôn năm 2022 theo Quyết định số 4826/QĐ-BNN-TCTL ngày 07/12/2018 của Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp & PTNT báo cáo UBND tỉnh công bố.

- Tổ chức thực hiện có hiệu quả Đề án “Phát triển, củng cố nâng cao hiệu quả hoạt động của các HTX nông nghiệp trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa, giai đoạn 2021-2025”.

- Tiếp tục thực hiện nghiêm các chỉ đạo của Trung ương và của tỉnh về công tác phòng, chống thiên tai; đặc biệt là Kế hoạch Hành động thực hiện Chỉ thị số 42-CT/TW ngày 24/3/2020 của Ban Bí thư Trung ương Đảng (khóa XII) về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng ngừa, ứng phó, khắc phục hậu quả thiên tai được Tỉnh ủy ban hành tại Kế hoạch số 200-KH/TU ngày 29/5/2020.

- Tăng cường công tác thông tin phòng, chống thiên tai và truyền thông nâng cao nhận thức cộng đồng, thực hiện tốt phương châm “4 tại chỗ”. Tập trung chỉ đạo các đơn vị quản lý khai thác công trình thủy lợi tăng cường công tác kiểm tra các công trình thủy lợi, đặc biệt là hồ chứa trước và sau mùa mưa bão, có kế hoạch duy tu bảo dưỡng, sửa chữa các hư hỏng, đảm bảo an toàn cho các công trình để phục vụ sản xuất. Chỉ đạo, hướng dẫn xây dựng quy trình vận hành và các phương án phòng ứng phó thiên tai, ứng phó tình huống khẩn cấp đảm bảo an toàn hồ chứa.

2. Nhiệm vụ và giải pháp trọng tâm

- Tăng cường chỉ đạo, phối hợp với các địa phương triển khai thực hiện các chỉ tiêu, tiêu chí của Ngành Nông nghiệp phụ trách.

- Triển khai có hiệu quả các cơ chế, chính sách; huy động tổng thể các nguồn lực để hỗ trợ các địa phương trong việc nâng cao chất lượng các tiêu chí. Sử dụng nguồn vốn đúng mục tiêu, có hiệu quả và giải ngân kịp thời, đúng quy định.

- Phối hợp với Văn phòng Điều phối Chương trình xây dựng nông thôn mới tỉnh, các đơn vị liên quan, các địa phương để hướng dẫn thực hiện và thẩm định các tiêu chí các tiêu chí do Ngành nông nghiệp phụ trách.

3. Kiến nghị, đề xuất

- Từ năm 2016, Chương trình MTQG nước sạch và VSMT nông thôn là dự án thành phần của chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới, nguồn vốn đầu tư từ Chương trình rất hạn chế và chủ yếu cho hoạt động truyền thông, nâng cao nhận thức cho người dân. Để nâng cao tỷ lệ người dân được sử dụng nước sạch, đảm bảo hoàn thành các tiêu chí về xây dựng NTM đối với lĩnh vực nước sạch đề nghị dành riêng 1 khoản kinh phí từ Chương trình MTQG xây dựng NTM, Chương trình MTQG giảm nghèo bền vững để đầu tư, sửa chữa, nâng cấp và xây mới các công trình cấp nước tập trung cho các vùng khó khăn về nước sạch, vùng doanh nghiệp ít quan tâm đầu tư;

- Đề nghị UBND các huyện, thị xã, thành phố tăng cường công tác tuyên truyền nâng cao ý thức, trách nhiệm người dân trong việc bảo vệ môi trường trong chăn nuôi và thú y; Người chăn nuôi phải thực hiện tốt quy định của pháp luật về môi trường. Các cấp chính quyền và cơ quan chức năng cần hướng dẫn người chăn nuôi thực hiện đúng theo quy hoạch, quy định của pháp luật về môi trường. Việc quy hoạch chăn nuôi và rà soát lại quy hoạch phải thực hiện định kỳ vì đây là biện pháp vĩ mô quan trọng góp phần giảm thiểu ô nhiễm môi trường

- Tiếp tục ban hành, hoàn thiện các cơ chế, chính sách và bố trí nguồn lực thực hiện, tạo động lực thúc đẩy quá trình đổi mới, phát triển nông nghiệp nói chung và hiệu quả KTTT, HTX nói riêng.

- Hỗ trợ kinh phí cho các địa phương trong việc: đầu tư hệ thống thủy lợi nhỏ, thủy lợi nội đồng và tưới tiên tiết kiệm nước; đào tạo cán bộ, công nhân kỹ thuật, người lao động cho các tổ chức thủy lợi cơ sở; tu bổ, nâng cấp các công trình phòng chống thiên tai.

Đề nghị Văn phòng Điều phối Chương trình xây dựng nông thôn mới tỉnh Thanh Hóa tổng hợp, báo cáo./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Giám đốc Sở (để báo cáo);
- Lưu: VT, PTNT.

**KT.GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Đức Cường